

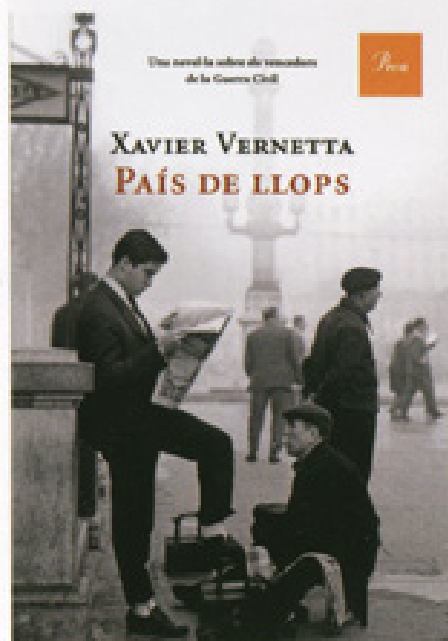
Tria personal

per Josep M. Ripoll

Xavier Vernetta

País de llops

Proa, Barcelona, 2010.

La postguerra espanyola continua essent un marc atractiu per als nostres novel·listes. En aquest cas, Xavier Vernetta, autor de llibres infantils i juvenils, guions de còmics, i de les novel·les *Parlem d'amor* i *Dies de pluja*, ens enfronta amb una sòrdida història centrada en el món dels vencedors: un empresari, un militar, un policia o un exlegionari, tots sense cap escrúpol, van entreteixint les seves històries respectives en una trama sòrdida, en què no importen tant la força i la brutalitat com l'astúcia, l'oportunisme i el cinisme. De fet, aquells que triomfaran d'entre ells no seran els més violents, sinó els més hàbils a l'hora de dur a terme suborns, xantatges o tripijocs diversos per obtenir el poder d'una empresa o, simplement, guanyar diners a costa dels qui tenen les de perdre.

Ambientada a la Barcelona grisa de la primera meitat dels anys seixanta,

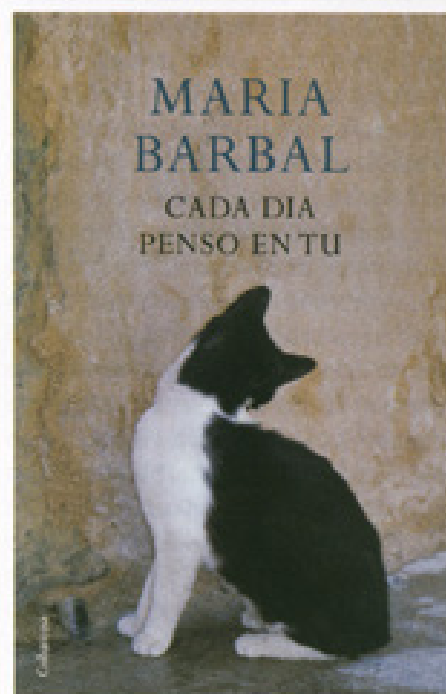
tan ben retratada en la fotografia d'Eugeni Forcano reproduïda a la coberta, *País de llops* fa un retrat ferrotge de l'època i, sobretot, dels seus protagonistes amb quotes de poder, per petites que aquestes puguin semblar: ningú no se salva ni del retrat col·lectiu ni del personal, fins al punt que, més que no pas de llops –la cosa menys inspirada de la novel·la és el títol–, es podria parlar de hienes o escurçons. A banda, però, d'aquesta radiografia brutal d'una època, potser abonant-s'hi una mica massa en algun moment concret, allò que fa que l'obra es llegeixi amb veritable interès és la seva impecable arquitectura. Construïda a partir d'un extens *flash-back*, va alternant les històries dels diferents personatges, que de mica en mica aniran confluint per constituir un mosaic, complex però perfectament entenedor, en què res no sobra perquè tot està lligat amb una cura extrema. Ja en el primer capítol se'ns presenten, a través d'un narrador omniscient i lleument irònic, tots els protagonistes per separat però amb al·lusions als lligams que els uneixen i que de mica en mica es faran més clars al llarg de l'obra. A partir d'aquí, s'aniran alternant la narració omniscient en tercera persona –i en present d'indicatiu– amb les cròniques de Celestino Sánchez-Pereda, el periodista, i amb la narració escrita que fa de la seva vida Francisco de Paula Goyanes, l'exlegionari. Evidentment, aquests textos aconsegueixen funcions molt concretes dins de la trama. Amb considerable habilitat narrativa, doncs, i amb un sentit impecable de l'arquitectura novel·lística, Xavier Vernetta construeix una història sòlida, que es pot llegir com l'al·legoria d'una època en què la sordidesa i la violència de la guerra havien anat donant pas al cinisme calculador i l'oportunisme més

materialista. Novel·la de vencedors, *País de llops* deixa alhora un regust amarg i la satisfacció de descobrir-nos un bon narrador.

Maria Barbal

Cada dia penso en tu

Columna, Barcelona, 2011.

Maria Barbal és un d'aquests casos rars que, des del primer llibre, es va convertir en escriptora de referència. És a dir, des d'aquell ja llunyà i mític *Pedra de tartera* del 1985, que la va consagrar com una de les revifadores de la llavors anomenada «literatura rural» –juntament amb el Jesús Moncada de *Camí de sirga* o l'Emili Teixidor de *Retrat d'un assassí d'ocells*–, una etiqueta que aviat es va revelar com a superficial, entre altres coses perquè només definia, com a molt, l'ambientació de determinades novel·les. Autora rigorosa i d'estil tan ric com sobri, Maria Barbal ens ofe-